

Radical Symbiosis

SISSEL MARIE TONN, *The Portal*, 2023,
foto Gunnar Meier, © RADIUS CCA

In Radius, het in Delft ingerichte centrum voor hedendaagse kunst en ecologie, graven twee tentoonstellingen ieder op hun eigen manier in de onzichtbare sporen van het leven. *Radical Symbiosis: The Social Life of Microbes* maakt deel uit van het Antoni van Leeuwenhoek Jaar 2023 — een viering van het leven en werk van de pionier van de studie van microbiële leven. *The Portal* van Sissel Marie Tonn is een project dat voortbouwt op Tonn's onderzoek naar veengrond.

Wat is de relatie tussen veengrond en een portaal? Ooit golden deze natte, sponsachtige gebieden als een heilige plaats. Inderdaad een soort portaal waar mensen in contact konden komen met geesten, voorouders en goden. Dat kunnen we vandaag niet zeggen. Tegenwoordig worden veengronden bedreigd door ecologische achteruitgang en verwaarloosd door voortdurende uitputting. Terwijl ze zelf vitale ecosystemen zijn die een cruciale rol spelen in de koolstofcyclus. Door de geleidelijke ophoping van verteerd plantenmateriaal fungeert veengrond als een soort koolstofput. Maar die koolstof staat op het punt om vrij te komen, als de lokale ecologie van een veengrond uit balans raakt. Tonn's interesse in veengronden begon met *Sphagnum Time* (2020-2021) en evolueerde tot *The Portal* (2023), nu dus te zien in deze tentoonstelling. Met nieuwe video-, geluids- en

keramische werken, is *The Portal* een zintuiglijke verkenning van het veenecosysteem. We leren bijvoorbeeld dat de zure en zuurstofarme omstandigheden uitstekende condities zijn voor het conserveren van een menselijk lichaam.

Van veen naar microben: *The Social Life of Microbes* duikt in de wereld van het piepkleine en toont kunstenaars die werken met bacteriën, gisten en microben. De tentoonstelling is verdeeld in drie hoofdstukken en verkent de lessen die we kunnen leren van het microbiële leven voor ons eigen leven op aarde. Antoni van Leeuwenhoek's ontdekking van microbiële leven was een baanbrekende gebeurtenis die wetenschappers, maar ook kunstenaars, zo blijkt, vandaag de dag nog steeds inspireert. De tentoonstelling neemt ons mee op een reis die niet voorbijgaat aan de invloed van minuscule levensvormen op onze sociale dynamiek, maar hint ook richting de intrigerende manieren waarop kennis van microbiële biomen onze sociale modellen vorm kan geven. (Bas Blaasse)

NATURECULTURES Chapter 3 — Radical Symbiosis: The Social Life of Microbes in Sissel Marie Tonn, The Portal, tot 19 november 2023, Radius, Delft, radius-cca.org

C/O Berlin
Berlijn

Image Ecology

Het is haast onmogelijk om te ontsnappen aan de dagelijkse confrontatie met foto's en video's die de gevolgen van onze ingrepen in bestaande ecosystemen tonen. We worden er voortdurend aan herinnerd hoe media menen dat klimaatverandering eruitziet. Dat levert doorgaans spectaculair eentonige beelden op. Maar waar stond de wieg van de processen die ons die beelden geven? De fotografie is zelf ontstaan in hetzelfde verhaal van de industrialisatie en het fossiele kapitalisme dat de weg plaveide voor de huidige klimaatveranderingen, ontdekt door wetenschappers die onderzoek deden naar de ontstekingsmotor.

Image Ecology is in veel opzichten het vervolg op *Mining Photography: The Ecological Footprint of Image Production*. Opgezet door curator Boaz Levin, onderzocht *Mining Photography* in een publicatie en verschillende tentoonstellingen de materiële geschiedenis van de belangrijkste bronnen die worden gebruikt voor de productie van foto's. Foto's maken, of die nu analoog of digitaal zijn, staat (net zoals iedere kunstvorm) nooit los van de milieucrisis. Ze verbruiken immers middelen, arbeid, energie, materialen en transport. In die zin laat iedere foto, of er nu een smeltende gletsjer op te zien is of niet, de sporen van onze zonnige toekomst zien. *Image Ecology* richt haar lens

duis niet alleen op de vernietiging van het milieu, maar schijnt ook licht op de vele oorzaken en complexe verbanden daartussen. De groepstentoonstelling, wederom samengesteld door gastcurator Boaz Levin, deze keer samen met Kathrin Schönegg, kijkt naar de omstandigheden waaronder beelden worden geproduceerd. In de vorm van foto's, videowerken en installaties uit de hele wereld vinden we zowel experimentele als traditionele productiemethoden, historische processen en nieuwe technologieën. Met werk van twaalf fotografen gaat de tentoonstelling op zoek naar nieuwe manieren om de negatieve effecten van ons geglobaliseerde systeem op het klimaat kritisch te onderzoeken.

Ter gelegenheid van de tentoonstelling wordt een catalogus met Spector Books gepresenteerd, waar ook het boek van *Mining Photography* verscheen. Met werk van Ignacio Acosta, Louise Purbrick & Xavier Ribas, Tuur Van Balen & Revital Cohen, Julian Charrière, Carolina Caycedo, Tristan Duke, Richard Frater, Léa Habourdin, Coline Jourdan, Susanne Kriemann, Su Yu Hsin, Munem Wasif en Tobias Zielony. (Bas Blaasse)

Image Ecology, tot 18 januari 2024, C/O Berlin, Berlijn, co-berlin.org

TRISTAN DUKE, *Glacial Camera*, 2022,
uit de reeks *Glacial Optics*, 2018–heden,
© Tristan Duke